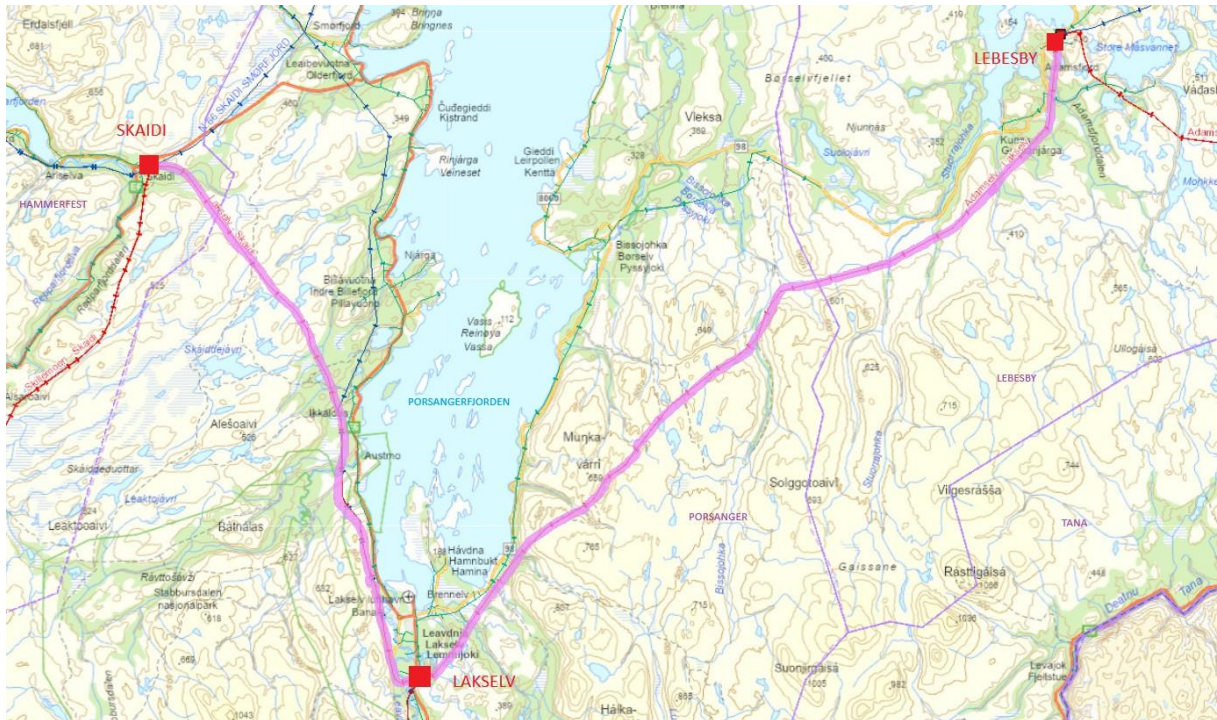

1 Čeahkkáigeassu

NČE ávžžuha hukset ođđa 420 kV fápmojohtasa Skáiddi – Davvesiidda gaska

NČE ávžžuha hukset ođđa 420 kV fápmojohtasa Skáiddi transformáhtorstašuvnnas Leavnnja bokte Davvesiidda ođđa transformáhtorstašuvdnii. Min ávžžuhus sáddejuvvo Energiijadepartementii mii gieđahallá ášši viidáseappot. Loahpalaš mearrádusa dahká Gonagas stáhtarádis.

Govus 1. Johtasa váldospáitu (čuvgesrukses linjá) lea čuovvu otná 132 kV johtasa gaska Skáiddi, Leavnnja ja Áttánjoga transformáhtorstašuvnnaid (rukses njealječiegagat). Davvesiidda ođđa transformáhtorstašuvdna lea Lánavuonas, juste lulábealde otná Áttánjoga transformáhtorstašuvdna. Gáldu: NVE Atlas

Masa ávžžuha NČE addit lobi?

NČE rávve ahte Statnett oažžu lobi hukset ođđa 420 kV fápmojohtasa Skáiddi transformáhtorstašuvnnas Hámmárfeastta suohkanis Leavnnja bokte, ođđa transformáhtorstašuvdnii Davvesiidda suohkanis. Jodasspáitu manná eanas muddui seamma saje go otná 132 kV jođas, mii lea ruoksadin govus 1:s, Skáiddi rájes Leavnnja bokte Áttánjohkii.

Muhtin sajiid Rávttosvuomis ávžžuhit mii ahte ođđa fápmojođas huksejuvvo vuollegis másttaiguin.

Rávttosjoga davábealde ávžžuha NČE válljet spáittu 1.11, Rávttosjoga lulábealde ávžžuha NČE válljet spáittu 1.10. Dollevákki bokte rávve NČE ahte fápmojođas čuovvu spáittu 1.07.

NČE ávžžuha maddái ahte Davvesiidda ođđa transformáhtorstašuvdna huksejuvvo siskkáldas GIS-stašuvdnan Lánavutnii Davvesiidda gielddas.

Manne mii ávžžuhit dáinna lágiin?

NČE oaivvilda ahte lea dárbu nannet Finnmárkku fápmoneahta nuorttabealde Skáiddi, buoridan dihte lágidansihkarvuoda ja lámhčín dihte dili ealáhusovddideapmái ja fápmobuvttadeapmái.

Lágidansihkarvuoda sáhtta áimmahuššat sihke ođđa 132 kV johtasiin ja ođđa 420 kV johtasiin. Maiddái luondduváikkhusaid sáhtta buohtastahttit. 420 kV johtasis leat stuorat golut, muhto addá mealgat stuorat kapasitehta ealáhusovddideapmái ja ođđa fápmobuvttadeapmái, masa lea jearru. Dássáži lea Statnett ožžon jearaldagaid ealáhusaktevrrain geat háliidit čatnat iežaset nehttii ja geaid ollislaš dárbu lea ollu stuorat go dálá neahttakapasitehta. Geavaheaddjit juohkásit iešguđetge kategoriijaide. Maiddái bieggafápmu lea ožžon konsešuvnna, muhto lea vuordime neahttakapasitehta. Dasa lassin leat mánga áigeovuodilis ođđa bieggafápmobuvttadanplána mat leat gieđahallamis.

Ođđa 420 kV jođas attášii vejolašvuoda čatnat oktii ođđa ealáhusdoaimmaid ja konsešuvdnajuolluvvon bieggafámu, moatti ođđa bieggafápmoprošeavtta lassin. 420 kV jođas lea danne dat čoavddus mii buoremusat áimmahuššá dárbbuid nu go dat leat dál, ja geabbilmáhtta Finnmárkku fápmovuogádaga boahtteáigái.

NČE oaivvilda ahte buohtalastin otná 132 kV johtasiin, earret muhtun smávit spiehkastagaiguin, lea dat jođasspáitu mii mielddisbuvttášii unnimus ođđa luondduuohtademiid, ja ávžžuha dan ovdalii eará molssaeavttuid.

Maid oaivvildit gulaskuddanbealit?

Davvesiidna ja Porsáŋgu gielddat ja Area Nett leat posiitiivat johtasii ealáhusovddideami geažil. Mánga gulaskuddancealkámuša dovddahit muhtun muddui garra vuostehágu ođđa 420 kV johtasa plánaide. Stáhtahálddašeddji ja mánga birasorganisašuvnna leat fuolastuvvan hui garrasit áitojuvvon giljobašmáddodaga váikkhusaid dihte. Sámediggi, Stáhtahálddašeddji, orohagat ja earát atnet váikkhusaid boazodollui erenoamáš dehálažžan, muhto maiddái eará sámi beliid nugo sámi meahcásteami ja kulturmuittuid.

Oallugat lohket ahte jođas billista luonddu ja lámhčá dili bieggafápmui, masa sii leat hui vuostá. Jerrojuvvo lea go dárbu bidjat 420 kV johtasa 132 kV johtasa sadjái. Olu gulaskuddanbealit háliidit ahte jođas baicca biddjošii mearrajođasin Porsáŋgguvuona rastá.

Makkár eavttut ávžžuhuvvojit unnidan dihte negatiiva váikkhusaid?

Hui garrasit áitojuvvon loddenállái, giljobažžii, masa Norggas lea earenoamáš ovddasvástáduš, lea Rávttošvuomis dehálaš johtalangeaidnu mii rasttilda plánejuvvon jođasspáittu. Unnidan dihte oktiibeaskkehanvára giljobaččaid dáfus, ávžžuha NČE ahte dálá jođas Rávttošvuomi bokte biddjojuvvo eatnamii, ja ahte ođđa 420 kV jođas huksejuvvo seamma jođasspáitu go otná 132 kV jođas. Ođđa jođas biddjojuvvo vuollegit másttaide muhtun osiid čađa Rávttošvuomi ja merkejuvvo loddegavnnjaiguin miehtá vuomi. Dasa lassin ávžžuhit mii ahte ođđa johtasa suodjejođas biddjojuvvo eananjođasin.

NČE rávve maiddái ahte Statnett galgá máksit ovttaháválaš submi eará giljobašdoaimbijuid ovddas mat sáhttet lasihit dán náli ceavzima, ja mat sáhttet

buhtadit vejolaš ovttaskas lottiid mat jápmet go beaškkehit oktii ođđa johtasiin. Ruđat berrejit geavahuvvot bargui mii čadahuvvo giljobašdoaimaplána mielde, ja maid Birasdirektoráhtta dál stivre ja ruhtada. NČE ávžžuha maid doaimabijuid unnidan dihte oktibeaškkehemiid eará jođasspáittuid mielde, earret eará go rasttilda Leavnnajoga ja muhtun njuoskaeatnamiid mat leat dehálaččat lottiide. NČE oaivvilda ahte bessenlottit galget váldojuvvot vuhtii nu bures go vejolaš, erenoamážit lottit mat leat rukseslisttus ja rašes šlájat, ja lea rávven gáržžidit huksenbargguid bessenáiggi muhtun bessenguovlluin.

NČE ávžžuha ahte biddjojuvvo gáibádussan ahte Statnett ráhkada dárkilisplána mii galgá gustot sihke huksen- ja doaimmaáigodahkii. NČE bidjá mánega eavttu ahte Statnett dárkilisplána galgá árvvoštallat ja ákkastallat čovdosiid ja ráhkadit plánaid dasa movt iešguđet ládje galgá fuolahit ahte biras ja servodat vuhtii váldojuvvo. NČE galgá dohkkehit dárkilisplána ovdal go huksen álggahuvvo.

Huksenbarggut berrejit čadahuvvot dakkár áiggiid go bohccot eai leat guovllus, erenoamážit kritihkalaš guovlluin ja áiggiid. NČE ávžžuha ahte Statnett ásaha gulahallanrutiinnaid guoskevaš orohagaiguin, ja ahte dát gulahallan galgá dokumenterejuvot. NČE ávžžuha ahte várrejuvvojit ruđat boazodoalu čálli- dahje koordináhtordoaimmaide unnidan dihte boazodoalu bargonoađi guovllus.

NČE ávžžuha ahte eaktuduvvo garvit jekkiid ja dihto luonddušládjaguovlluid jođasspáittu mielde. Mii maid ávžžuhit eavttuid mat eastadit vahágiid, nugo heivehit jođasspáittu/mástačuoggáid ja fievrredan-/huksengeainnuid, merket dáhpáhusaid huksendásis ja ráddjet vuovdečuollamiid.

Unnidan dihte johtasa oinnolašvuoda dehálaš gaskkain, ávžžuha NČE ahte gaskal Rávttosvuomi, Ráhpongorssa ja Dollevákki leat kamuflerejuvvon másttat ja isoláhtorat. Dasa lassin ávžžuuvvo digaštallat boazodoaluin kamuflerema ja konkrehta másttaid sajádaga muhtin guovlluin.

NČE ávžžuhus miedihit bággolonisteapmái ja almmolaš gulaheapmái

NČE ávžžuha miedihit dasa ahte Statnett oažžu bággolonistit eatnama ja vuoigatvuodaid ođđa fápmojohtasa ja Davvesiidda transformáhtorstašuvvna huksemii ja doaimmaheapmái. Miediheapmi fátmasta earret eará dárbbalaš johtaleami ja fievrredeami meahcis almmolaš geainnu ja jođasspáittu gaska.

NČE rávve miedihit almmolaš gulaheapmái vejolaš árvvoštallanášši oktavuodas. Ovddalgihtii álgima ohcan gieđahallojuvvo go árvvoštallan vejolaččat lea gáibiduvvon.